

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/1566
KARAR NO : 1983/228

K A R A R

ÖZET :Uyuşmazlık Mahkemesi'nce 2247 sayılı yasa'nın 19.maddesine göre,yapılan başvuru sonucu görevli yargı yeri belirlenmesine rağmen yeniden yapılan başvurunun reddi gerektiği hk.

Davacı : K.H.

Sanıklar : Mesut Akın ve Arkadaşları(5 sanık)

Ö L A Y : Sanıkların yönetim kurulu başkan ve üyesi oldukları (İstanbul Devrimci Gençlik Derneği')nde 25-11-1975 günü yapılan aramada sol içerikli bildiriler, yasaklanmış yayın,komünist liderlere ait resimler bulunduğu ve sanıkların komünist amaçlı yasa dışı cemiyet kurdukları ileri sürülerek TCK.nun 141/1.,173/son.maddelerle cezalandırılmaları istemiyle İstanbul C.Savcılığınca haklarında kamu davası açılmıştır.

İstanbul 3.Ağır Ceza Mahkemesi: 24-1-1979 gününde,esas-1977/436,karar-1979/8 sayı ile; atılı suçun,sıkıyönetim ilânına neden olan olaylardan bulunduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş,İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi; 17-6-1980 gününde,1980/993 esas sayı ile; suçun,sıkıyönetim ilânından önce işlendiği ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylarla ilişkili olmadığı nedenleriyle Adli Yargı yerinin görevli olduğu kanısına vararak,2247 sayılı yasa'nın 19.maddesine göre Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuruda bulunmuştur.

Uyuşmazlık Mahkememiz Ceza Bölümü; 22-12-1980 gününde,1980/318-525 sayı ile; suçun,sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içinde bağlantılı olduğu gerekçesiyle 1402 sayılı yasa'nın 13/b.maddesi uyarınca davanın,Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiğini belirterek İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi ce yapılan başvurunun reddine karar vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi: 21-7-1981 günün 1980/993 esas sayı ile; sanıklara atılı suçun,işleniş tarihi itibariyle Uyuşmazlık Mahkemesi'nin ilke kararı gözönüne alınarak görevli mahkemenin saptanması için yeniden 22 sayılı yasa'nın 19.maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkememiz'e başvuruda bulunmuştur.

İNCELİME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda,İsmail Oğuz,Nevzat Doğan,Ali Sua Erkoç,Yaşar Çiftçioğlu,Osman Kayacan ve Ergun Argon'un katılmaları ile yaptığı,9-5-1980 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığının evvelce görev uyuşmazlığı kesin olarak çözümlenmesine göre, yasa'ya aykırı olan başvurunun reddi gerektiği yolundaki düşünce yazıları okunduktan; lantiya,Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargı tay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoğlu'nun aynı doğrultudaki sözlü aklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Adli Yargı'nın görevsizlik kararı üzerine dosya kendisine gelen sıkıyönetim askeri mahkemesi görevli yargı yerinin belirlemesi için,2247 sayılı yasa'nın 19.maddesine göre,mahkememiz'e başvurmuş,mahkememiz Ceza Bölümü'nce de davada Askeri Yargı yeri görevli olduğu saptanarak sıkıyönetim askeri mahkemeninin başvurusu reddedilip görev k

nusu kesin olarak çözümlenmiştir.

Bir yargı merciinin Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurduktan sonra, yüksek mahkemenin bu konudaki kararına uyması yasa buyruğudur.

Anayasa'nın 158.ve 2247 sayılı yasa'nın 1.maddesinde Adli,İdari,Askeri Yargı merciileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarına kesin olarak çözmeye yetkili bir yüksek mahkeme biçiminde yer alan hüküm Uyuşmazlık Mahkemesi kararlarının niteliğini ve bağlayıcılığını simgelemektedir.

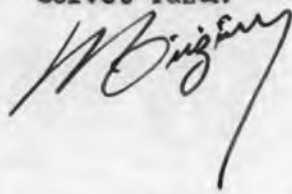
Ayrıca, 2247 sayılı yasa'nın 28.maddesinde (ilgili yargı merciileriyle bütüm makam ve kuruluş ve kişiler,mahkeme kararlarına uyma,geciktirmeksizin onları uygulamakla görevlidirler) biçiminde yer alan hüküm kararlarımızın bağlayıcılığını açıkca ortaya koymaktadır.

Gene 2247 sayılı yasa'nın 20.maddesi hükmüne göre yüksek mahkeme kararlarının dahi bağlayan Uyuşmazlık Mahkemesi kararlarının,onların yargısal denetimine bağlı olan derece mahkemelerine etki yapmayacağı esasen düşünülemez.

Bu nedenlerle,Askeri Yargı yerince yeniden yapılan başvuru yasa'ya ve yönetime aykırı bulunduğu reddine karar verilmesi gerekir.

SONUC : İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesince 2247 sayılı yasa'nın 19.maddesi uyarınca 17-6-1980 günlü,1980/993 esas sayılı başvuru üzerine Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü'nün 22-12-1980 günlü,1980/318-525 sayılı kararı ile 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasa'sının 13.maddesinde 2301 sayılı yasa ile yapılan son değişiklikte nazarı itibare alınarak davaya Askeri Yargı yerinde bakılması gerektiği şeklinde görevli yargı merci belirtilmiş,görev konusuna ilişkin olarak usul yasalarında yapılan değişikliklerin yargılamanın bu evresinde uyuşmazlığı inceleyen görevli ve yetkili yargı merciilerince değerlendirilmesi gerektiğine göre,bu konuda yeniden karar verilmesine yer olmadığına ve ancak yasa ve yönetime aykırı olarak aynı Askeri Yargı yerince yapılan 21-7-1981 günlü,1980/993 esas sayılı başvurunun reddine,9-5-1983 gününde Bakan Servet Tüzün'ün karşı oyuyla ve oyçokluğuyla kesin olarak karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

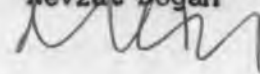
Üye

İsmail Oğuz

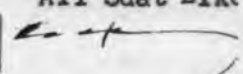
Üye

Nevzat Doğan

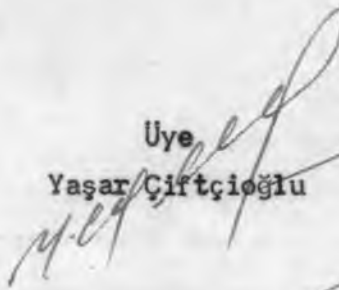
Üye

Ali Suat Erke

Üye

Yaşar Çiftçioğlu

Üye

Osman Kayacan

Üye

Ergun Arge

